

[H. P. Johansen.]

velindrettede, praktiske Skolebygninger baade i By og paa Land, mange Steder i alt Fald. Der er dèr sket store Fremskridt, og noget lignende gælder Skolemateriellet. Ogsaa med Hensyn til Skolehygiejnen er der sket meget store Fremskridt i de senere Aar. Jeg mener, der kan være Grund til at nævne det ved en Lejlighed som denne. Jeg mener ogsaa, at der kan være Grund til at benytte Lejligheden til at paaskønne vore Kommunalbestyrelser for den Offer-villighed og den Forstaaelse, de i alt Fald mange Steder har vist overfor Skolens Krav. Men som sagt for et Øjeblik siden forekommer det mig, at der har været langt mere Stilstand, langt færre Reformers med Hensyn til Læreruddannelsen. Jeg ser saadan paa det, at der ikke er gennemført nogen virkelig gennemgribende Reform siden de Reformers, der blev gennemført i Aarene omkring 1814. Jeg bemærkede, at den højt-ærede Minister nævnte Aarstallet 1857 og pegede paa, at der da skete en Reform med Hensyn til Læreruddannelsen. Og det er rigtigt, det er jeg saa fuldstændig enig med den højtærede Minister i. Men det, der skete da, var kun, at man byggede op, hvad der var brudt ned i 1824. I 1824 gjorde man Læreruddannelsen 2-aarig, i 1857 genindførte man den 3-aarige Uddannelse. I Virkeligheden staaer vi i det store og hele paa det Grundlag, der blev skabt i 1814.

For lidt nærmere at begrunde dette kunde jeg have Lyst til at pege paa et ganske bestemt Cirkulære, et Cirkulære, der udkom den 10. Februar 1818, altsaa for ca. 110 Aar siden. Hensigten med dette Cirkulære var at give ensartede Regler og Bestemmelser med Hensyn til Læreruddannelsen, og det er ret interessant at studere dette Cirkulære og sammenligne det med den Læreruddannelse, vi har i Øjeblikket; derved faar man et lille Billede af de Fremskridt, der er sket. I det nævnte Cirkulære fastslaas for det første, at Læreruddannelsen skal være 3-aarig — nøjagtig den samme Uddannelses-tid, som vi har den Dag i Dag. Det fastslaas dernæst, at Optagelsesprøven maa omfatte unge Mennesker i Alderen mellem 18 og 23 Aar, det vil altsaa sige en noget strengere Bestemmelse med Hensyn til Alderen i hvert Fald. Jeg vil ikke sige, det var en mere praktisk Bestemmelse end den, vi har nu, men en noget strengere i hvert Fald. Og hvad Fagene angaar, hvori der skal undervises paa Seminarierne, er det næsten de samme, som der undervises i den Dag i Dag. Der nævnes i Cirkulæret de

almindelige Skolefag, Dansk, Regning, Skrivning og Religion, endvidere Fædrelands-historie, Verdenshistorie, Geografi, Natur-historie, Naturlære, Matematik samt Astro-nomi og Tegning; endelig nævnes der et Par praktiske Fag, nemlig Havebrug, Landbrug og Biavl. Hensigten var jo, at den Tids Lærere ikke blot skulde være Børnenes Vejledere, men at de ogsaa nu og da skulde kunne være Vejledere for Befolkningen. Naar man ser paa dette Cirkulære, kommer man til det Resultat, at vi den Dag i Dag bygger paa det Grundlag, der blev lagt i Aarene omkring 1814. Derfor kan det heller neppe siges at være for tidligt at skride til en Reform af vor Læreruddannelse.

Jeg skal villig erkende, at Skoleloven af 1814 var et Storværk, der tog Sigte et godt Stykke ud i Fremtiden, men Tiden og Udviklingen siden da har forandret meget, saa det, der den Gang var godt, det, der den Gang var tidssvarende, behøver ikke at være det den Dag i Dag. Jeg synes ogsaa, det er interessant at lægge Mærke til, at ingen har villet hævde, at det var for tidligt nu at skride til en Nyordning af Læreruddannelsen. Selv Venstre, som ellers ikke er særlig ivrigt for en ny Lovgivning paa dette Omraade, erkender dog, at den nuværende Ordning ikke er tidssvarende. Gang paa Gang har Venstre erkendt dette. Venstre erkendte det, som det alt er blevet nævnt, i den store Skolekommission, hvor en Række kendte Venstre-navne staaer under Krævet om den 4-aarige Læreruddannelse. Jeg kunde nævne Navne som Klaus Berntsen, Ejsing, Søgaard, Nørgaard og det ærede 8de Medlem for 6te Kreds (Marie Christensen). Den ærede Ordfører for Venstre vilde give det Udseende af, at det var med et vist Forbehold, at disse kendte Venstremænd gik ind for den 4-aarige Uddannelse. Nej, læser man Skolekommissionens Betænkning igennem, vil man se, at det var ganske uden Forbehold. Venstre erkendte ogsaa i 1925, at vi maatte have en Nyordning; i hvert Fald gav deres Ordfører i Folketinget, Lærer Søgaard, tydeligt til Kende, at han kunde tænke sig at gaa med til en anden Ordning end den, vi har i Øjeblikket. Men for Tiden synes det noget vanskeligt at komme til Forhandling med Venstre, selv om Venstre taler meget om at være forhandlingsvilligt. Jeg bliver undertiden næsten lidt betænkelig, naar jeg hører, hvor tidt Venstre gentager sin Forhandlingsvillighed, for som Regel er Venstre ikke saa villigt netop paa de Punkter, der er de afgørende, til at komme